

Projekt

z dnia 2 lutego 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY CZERWONAK**

z dnia 10 lutego 2022 r.

w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak na lata 2021-2025

Na podstawie art.18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834) i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz.2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1 i 66) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się, Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2025, stanowiącą załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czerwonak.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 r.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Czerwonak
z dnia 10 lutego 2022 r.

Czerwonak 2025

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak na lata 2021-2025

Adres

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w
Czerwonaku
Plac Zielony 1
62-004 Czerwonak

Telefon

Telefon: + 48 61 81 21 488
+ 48 61 81 21 489

Email i www

Email: sekretariat@gopsczerwonak.pl
www: www.gopsczerwonak.pl

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Czerwonak, zobacz więcej

Spis treści

Wprowadzenie	4
Jak powstawała Strategia	8
CZĘŚĆ 01 - GDZIE DZISIAJ JESTEŚMY?	11
CZĘŚĆ 02 - CO CHCEMY OSIĄGNAĆ?	16
Misja i wizja gminy Czerwonak w zakresie polityki społecznej	18
Cele strategiczne i inicjatywy strategiczne	20
CZĘŚĆ 03 - JAK TO ZROBIMY?	27

WPROWADZENIE

Wprowadzenie

Słowo wstępne

Projektodawcą Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak na lata 2021 - 2025 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwonaku, jako jednostka powołana do reagowania na negatywne zjawiska i zagrożenia w obszarze problemów społecznych. Podstawy powstania tego dokumentu wynikają z obowiązku jaki nakłada na gminę ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004 roku. Zgodnie z art. 16 b ust. 1 i 2: "Gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej". Ustawodawca określa również jakie elementy powinna zawierać strategia, należy do nich między innymi: diagnoza sytuacji społecznej i prognoza zmian w zakresie objętym strategią, a także określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych i wskaźników realizacji działań.

Celem powstania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest chęć stworzenia narzędzia zarządzania strategicznego, które nie tylko pomoże wyznaczyć pożądane, główne kierunki działań zmierzające do poprawy i minimalizacji negatywnych zjawisk społecznych, ale również przyczyni się do określenia sposobów osiągnięcia tych działań.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak na lata 2015-2020 odpowiadała na ówczesne problemy. Cele strategiczne kładły nacisk przede wszystkim na konieczność prowadzenia zintegrowanej polityki społecznej, powstanie i utrzymanie skutecznego systemu opieki nad rodziną oraz na integrację społeczną i zawodową oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Celom tym służył szereg programów i projektów realizowanych przez różne instytucje i organizacje.

Opracowanie strategii to część teoretycznego, postulowanego procesu, kluczowe jednak jest poszerzenie go o praktyczne działania. Ogromne znaczenie powinno mieć zatem skupienie się na pracy systemowej, sieciowej opartej na współpracy organizacji i instytucji, mających wpływ na diagnozowanie, przeciwdziałanie oraz minimalizowanie skutków problemów społecznych.

Przy realizacji obecnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak na lata 2021 – 2025 należy zwrócić uwagę na ogromną rolę profilaktyki problemów społecznych. Zachodzące zmiany społeczne wymuszają konieczność ponownej diagnozy i oceny procesów i zjawisk społecznych, aby na podstawie wniosków dokonać korekt, a w pewnych przypadkach skupić się na rozwoju wcześniej programowanych celów i działań w odniesieniu do polityki społecznej. Aktualnie zidentyfikowane wyzwania, potrzeby i możliwości odnoszą się do zagadnień wpisujących się w podstawowy zakres zadań dotyczący przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu oraz wspieraniu i rozwoju integracji społecznej.

Wprowadzenie

Czym jest strategia?

Strategia to przyjęta przez daną organizację ogólna koncepcja działania, mająca zapewnić realizację jej fundamentalnych celów.

Strategia określa zatem co chcemy zrobić - całokształt działań i zaniechań podejmowanych przez kierownictwo danej organizacji zmierzających do osiągnięcia pożądanych celów.

Strategia organizacji może przyjąć formę skonkretyzowanego, długofalowego planu działań lub stanowić wzorzec i zbiór zasad postępowania względem wyzwań płynących z jej otoczenia.

W procesie budowy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak wykorzystane zostało nowoczesne podejście do tworzenia strategii które przewiduje, że:

1. Jest to w mniejszym stopniu szczegółowy plan, a raczej generalny kierunek i kilka krytycznych inicjatyw do wypełnienia;
2. Strategia w mniejszym stopniu przewiduje zmiany jakie nastąpią, a raczej kładzie nacisk na zdolność szybkiego testowania zmian, uczenia się i adaptacji.
3. Skracany jest dystans pomiędzy szczytem organizacji, a jednostkami / osobami operacyjnymi, tzw. front line.

Powodem dla takiego podejścia do przygotowania strategii jest szybkość i złożoność zmiany oraz tempo przepływu informacji w obecnym świecie. Ponadto przedstawiciele podmiotów zaangażowanych w realizację strategii powinni rozumieć jej założenia, identyfikować się z nią i być w stanie dać informację zwrotną dla przystosowania się do zmiany.

JAK POWSTAWAŁA STRATEGIA?

Do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonaka na lata 2021-2025 wykorzystano założenia tej samej metodyki pracy, która została zastosowana w przypadku opracowywania Strategii Gminy Czerwonak na lata 2021-2025. Dzięki takiemu spójnemu podejściu proces zyskał dodatkowe korzyści. Po pierwsze możliwe było utrzymanie szerokiej perspektywy funkcjonowania całej Gminy. Drugą korzyścią była możliwość weryfikacji analizy i wniosków, które pojawiły się na etapie opracowywania strategii Gminy. Trzecią korzyścią było poszerzenie identyfikowanych na poziomie Gminy wyzwań i pogłębienie sformułowanych celów i inicjatyw strategicznych odnoszących się do szeroko rozumianej polityki społecznej prowadzonej na poziomie gminy.

Proces opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czerwonak na lata 2021-2025 składał się z pięciu głównych etapów:

1. Diagnoza i założenia

Pierwszym etapem była diagnoza i analiza działalności Gminy, jej instytucji oraz innych podmiotów związanych z realizacją polityki społecznej. Kluczowe na tym etapie było eksperckie spojrzenie osób zarządzających i pracowników GOPS, które pozwoliło na sformułowanie potrzeb i wyzwań w zakresie realizacji polityki społecznej w Gminie Czerwonak, a szczególnie zagadnień odnoszących się do pomocy społecznej. Dużym wsparciem

merytorycznym były też dane gromadzone i udostępniane na potrzeby opracowania raportów o stanie Gminy, a także informacje przekazywane przez radnych i interesariuszy wewnętrznych (szkoły, Straż Gminna, Policja) i zewnętrznych (podmioty gospodarcze i organizacje pozarządowe). Istotne było też dążenie do realizacji celów formułowanych na poziomie powiatu poznańskiego i województwa wielkopolskiego.

2. Koncepcja i proces

W drugim etapie prowadzone były prace koncepcyjne dotyczące sposobu opracowania strategii. Ustalono jakie metody i techniki analityczne, badawcze oraz generatywne należy zastosować, aby strategia odpowiadała na aktualne potrzeby mieszkańców Gminy oraz pracowników instytucji i podmiotów odpowiedzialnych za realizację gminnej polityki społecznej. Kluczową kwestią było powiązanie metodyki procesu opracowania i przygotowania strategii rozwiązywania problemów społecznych z wymogami ustawowymi w tym zakresie oraz zapewnić spójność z metodami zastosowanymi w ramach prac nad Strategią Rozwoju Gminy Czerwonak na lata 2021-2025.

3. Formatowanie zespołu i ko-kreacja

Fundamentalnym założeniem współpracy była ko-kreacja. Dzięki takiemu podejściu do opracowania strategii możliwe było zaangażowanie w ten proces użytkowników końcowych (przede wszystkim przedstawicieli GOPS) oraz interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Były to przede wszystkim osoby reprezentujące samorząd gminy, a także inne instytucje i podmioty, których działalność jest powiązana z realizacją polityki społecznej w

gminie. Celem było utrzymanie równowagi pomiędzy:

- » stosowaniem profesjonalnego, eksperckiego podejścia do prac nad strategią, a
- » wiedzą, doświadczeniem i świadomością realnych potrzeb, problemów, wyzwań, silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dotyczących polityki społecznej.

W proces opracowywania strategii zaangażowany był kilkuosobowy zespół, który współtworzyła dyrekcja GOPS, pracownicy GOPS oraz zespół zewnętrznych ekspertów.

4. Analiza i synteza

W czwartym etapie prowadzone były prace analityczne, których przebieg był następujący:

- » syntetyzowanie danych i informacji nt. GOPS oraz jego bliskiego i dalszego otoczenia zewnętrznego - desk research;
- » identyfikacja silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dotyczących realizacji polityki społecznej w Gminie oraz agregacja i wskazanie najważniejszych czynników stanowiących diagnozę sytuacji społecznej w Gminie (zob. Analiza SWOT).
- » W szczególności należy podkreślić rolę warsztatu diagnostyczno-generatywnego, w ramach którego w procesie konsultacji społecznych z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi weryfikacji zostały poddane zaproponowane silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dotyczące szeroko rozumianej polityki społecznej realizowanej w Gminie. Analizie poddano 91 czynników. Pozwoliło to zidentyfikować te, które mają największy wpływ na realizację polityki społecznej w Gminie, a dzięki temu możliwe było skoncentrowanie się na kwestiach najbardziej istotnych dla wsparcia, rozwoju i doskonalenia działań z zakresu polityki społecznej.

Równolegle prowadzone było badanie ilościowe w formie ankiety elektronicznej skierowane do mieszkańców Gminy Czerwonak. Zadaniem

respondentów było wskazanie pięciu działań, które uważają za najważniejsze z punktu widzenia prowadzenia polityki społecznej w Gminie. Ankieta była dystrybuowana za pośrednictwem kanałów komunikacji elektronicznej Urzędu Gminy z mieszkańcami oraz rozpowszechniana poprzez sieci społeczne osób, które zawodowo i/lub prywatnie są zaangażowane w działalność związaną z szeroko rozumianym wsparciem osób potrzebujących.

Ankiety wypełniły 124 osoby, w tym 72% stanowiły kobiety. Pod względem struktury wiekowej próba badawcza była zrównoważona: 33% osoby w wieku od 18 do 35 lat; 45% osoby w wieku od 36 do 50 lat; 20% to osoby w wieku od 51 do 65 lat.

Badani zostali poproszeni również o wskazanie miejscowości zamieszkania, oraz tej, w której spędzają relatywnie dużo czasu (np. ze względu na szkołę, pracę czy inne zobowiązania). Wyniki – zgodnie z założeniem badania i przewidywaniami – wskazały, że wśród respondentów najwięcej było mieszkańców Czerwonaka, Koziegłówek, Owińsk, Kicina, Miękowa, Bolechowa-Osiedle i Bolechowa. Natomiast relatywnie najwięcej czasu badani spędzają w Czerwonaku, Poznaniu, Koziegłówkach i Owińskach.

Kluczowa kwestia – czyli najważniejsze działania z punktu widzenia prowadzenia polityki społecznej w Gminie Czerwonak to (powyżej 20% wskazań):

- » Wspieranie osób i rodzin, które mają problemy wynikające z niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby – 68%;
- » Realizacja działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinach – 42%;
- » Wspieranie tych, którzy mają problemy z powodu zaawansowanego wieku – 39%;
- » Tworzenie i rozwijanie oferty zajęć, kursów szkoleń dla osób w każdym wieku – 33%;
- » Upowszechnianie i wspieranie dostępu do aktywności fizycznej, sportowej i rekreacyjnej (dojazd, karnety, refundacja kosztów) – 32%;
- » Prowadzenie działań, które sprzyjają integracji społecznej mieszkańców

(organizowanie spektakli, koncertów, prezentacji, kursów, imprez sportowych) – 29%;

» Wspieranie tych, którzy nie radzą sobie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych – 24%

» Prowadzenie działań, które zmierzają do ograniczania problemu alkoholizmu – 22%

» Wspieranie tych, którzy są ubodzy, biedni – 22%

Zgromadzone i przeanalizowane dane i informacje pochodzące ze sprawozdań, raportów, dokumentacji gminnej, a także prac zespołu ekspertów wewnętrznych i zewnętrznych posłużyły jako baza wiedzy i źródło inspiracji przy realizacji warsztatu diagnostyczno-generatywnego (WDG). Warsztat został przeprowadzony z kilkunastoosobową grupą interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy reprezentowali GOPS, Urząd Gminy, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Gminne Przedsiębiorstwo Społeczne, Bibliotekę, organizacje pozarządowe działające w obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami, Warsztaty Terapii Zajęciowej, a także Centrum Rozwoju Kultury Fizycznej "AKWEN", Gminny Ośrodek Kultury "Sokół", Zakład Opiekuńczo-Lecznicy.

Podczas prac warsztatowych poddano krytycznej weryfikacji wyniki przeprowadzonych analiz i badań, w tym analizy SWOT i częściowych danych pochodzących z badania ilościowego. Wnioski z diagnostycznej części pracy warsztatowej sformułowano w postaci obszarów interwencji strategicznych. Następnie poddano je agregacji (łączeniu we wspólne kategorie). W kolejnym kroku wypracowano koncepty działań, które wspierają realizację polityki społecznej w poszczególnych obszarach.

05. Wnioski i dokument

Na ostatnim etapie prac, wyniki prowadzonych działań i prac analitycznych, diagnostycznych, konsultacyjnych i generatywnych zawarto w niniejszym dokumencie pn. "Strategia Rozwiązywania

Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak na lata 2021-2025".

01

CZĘŚĆ 1 - GDZIE DZISIAJ JESTEŚMY?

(Wnioski z diagnozy przygotowanej na potrzeby strategii)

Diagnoza

Rola analizy SWOT

Analiza SWOT jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej organizacji lub podejmowanych przez nią działań – w naszym wypadku rozwiązywania problemów społecznych.

Mocne strony to czynniki wewnętrzne, pozytywne - atuty organizacji lub jej działań, które są ważne z punktu widzenia tworzenia wartości dla odbiorcy. Są to tzw. kluczowe czynniki sukcesu. Trzeba je tworzyć i utrzymywać w przyszłości.

Przykład: Funkcjonowanie Centrum Wsparcia Rodziny i Seniora

Słabe strony to czynniki wewnętrzne, negatywne - zasoby i aspekty funkcjonowania organizacji, które ograniczają sprawność, blokują rozwój. Są związane z ograniczonymi zasobami i niewystarczającymi umiejętnościami. Jeśli nie zostaną w porę przewyżczone, mogą osłabić silne strony i zdolność do generowania wartości dla odbiorców.

Przykład: » Brak mieszkań do treningu umiejętności dla osób i rodzin będących w niekorzystnej sytuacji życiowej doświadczających sytuacji kryzysowej

Szansami nazywa się wszelkie istniejące, lub przewidywane procesy, zjawiska i trendy zachodzące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się impulsem do rozwoju oraz pomogą osłabić wpływ ewentualnych pojawiających się zagrożeń.

Przykład: Korzystna sytuacja na rynku pracy

Zagrożenia to czynniki zewnętrzne, to wszystkie procesy, zjawiska i trendy zachodzące w otoczeniu, które stanowią lub stanowić mogą barierę w rozwoju, utrudniają funkcjonowanie, podnoszą koszty działania.

Przykład: Wzrost kosztów utrzymania gospodarstw domowych

Analiza SWOT została wykorzystana w procesie budowy strategii rozwiązywania problemów społecznych jako podstawowe narzędzie do określenia kontekstu powstawania strategii, tu nazywanego diagnozą sytuacji.

SWOT powstał w wyniku następującego procesu:

1. Desk research – analiza dokumentów GOPS, Gminy Czerwonak.
2. Desk research – analiza dokumentów zewnętrznych (krajowych i regionalnych).
3. Dyskusja w ramach zespołu Wykonawcy i zespołu GOPS.
4. Warsztat z interesariuszami polityki społecznej w Gminie.

W szczególności należy podkreślić rolę warsztatu strategicznego w ramach którego:

- » Poddane zostały weryfikacji silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia.
- » W wyniku dyskusji i priorytetyzacji wybrane zostały najważniejsze silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia.
- » Na podstawie tych prac zostały zdefiniowane obszary interwencji, to jest dziedziny polityki społecznej w Gminie, które wymagają podjęcia działań w okresie objętym nową strategią.

Obszary interwencji nie są jeszcze celami strategicznymi, nie definiują precyzyjnie inicjatyw strategicznych do podjęcia, ale wskazują obszary gdzie takie inicjatywy, działania są pożądane. Identyfikacja obszarów interwencji jest więc istotną wskazówką gdzie celów i inicjatyw strategicznych poszukiwać na kolejnych etapach projektu.

Wyniki analizy SWOT

Najważniejsze czynniki

Mocne strony

- » Skuteczne wykorzystanie środków z Unii Europejskiej - wsparcie specjalistyczne: psycholog, psychiatra, mediator, prawnik, pedagog
- » Wykwalifikowana kadra w instytucjach działających w obszarze polityki społecznej - doświadczenie, znajomość problemu, wsparcie rodzin w kryzysie
- » Funkcjonowanie Centrum Wsparcia Rodziny i Seniora
- » Liczne organizacje pozarządowe
- » Realizacja gminnych programów pomocy i wsparcia skierowanych do różnych grup
- » Realizowane inicjatywy adresowane do starszych mieszkańców, np. funkcjonowanie Klubów Seniora
- » Bogata oferta wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dla rodzin i osób przeżywających problemy
- » Rozbudowany system pomocy i instytucji pomocowych na terenie Gminy Czerwonak
- » Rozwinięta baza obiektów sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych
- » Atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych w szkołach, przedszkolach oraz ośrodkach kulturalnych

Słabe strony

- » Zjawisko wyuczonej bezradności rodzin korzystających z pomocy społecznej
- » Utrudniony dostęp do placówek służby zdrowia działających na terenie Gminy
- » Brak mieszkań do treningu umiejętności dla osób i rodzin będących w niekorzystnej sytuacji życiowej doświadczających sytuacji kryzysowej
- » Niska świadomość w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach
- » Niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych
- » Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych
- » Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie
- » Obciążenie emocjonalne osób pracujących z rodzinami doświadczającymi przemocy

Wyniki analizy SWOT

Najważniejsze czynniki

Szanse

- » Rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami społecznymi oraz lokalną wspólnotą
- » Budowa systemu opieki wytchnieniowej
- » Promowanie wolontariatu wśród mieszkańców - wzrost zaangażowania mieszkańców w działania w ramach wolontariatu
- » Dostępność środków unijnych i krajowych na pomoc społeczną
- » Inwestycja w rozwój kompetencji zawodowych pracowników instytucji działających na rzecz osób i rodzi wymagających wsparcia
- » Edukacja i uświadamianie społeczeństwa na temat problemów społecznych
- » Wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych
- » Wzrost dochodów mieszkańców gminy (przy założeniu inflacji na poziomie zgodnym z celem inflacyjnym)
- » Wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia

Zagrożenia

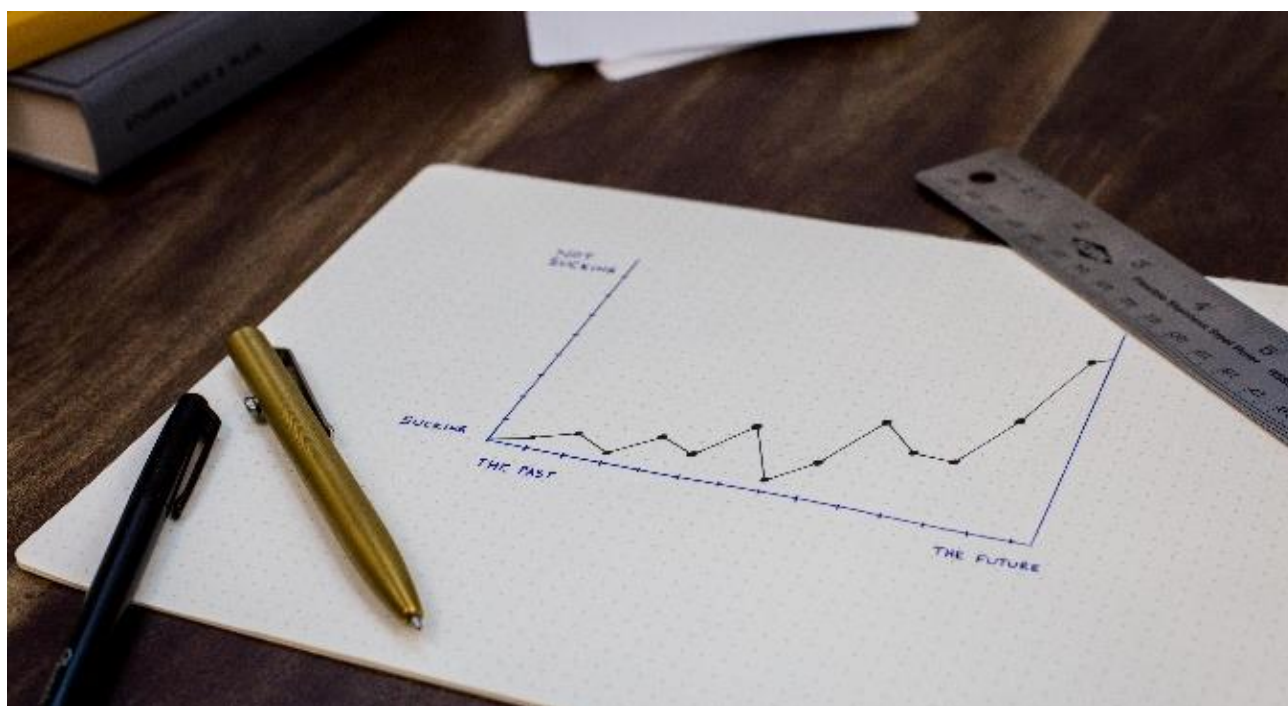
- » Brak gotowości rodzin do zmiany stylu życia w rodzinach będących beneficjentami wsparcia instytucji pomocy społecznej
- » Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych, jedynie jako źródło pomocy finansowej
- » Zjawisko wyuczonej bezradności rodzin korzystających z pomocy społecznej
- » Przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie i edukację dzieci na Państwo i instytucje publiczne
- » Wzrost kosztów utrzymania gospodarstw domowych
- » Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych
- » Starzenie się społeczeństwa - wzrost zapotrzebowania na systemowe i rozszerzone wsparcie osób starszych
- » Brak integracji i więzi społecznych w miejscowościach o dużym napływie nowych mieszkańców

Analiza SWOT

Najważniejsze wnioski

Analiza wszystkich danych i informacji prowadzących do identyfikacji poszczególnych elementów SWOT pozwoliła zebrać łącznie 91 czynników (S:26; W:19; O:23; T:23). Następnie w wyniku eksperckiej i partycypacyjnej dyskusji wybrano najistotniejsze (S:10; W:9; O:9; T:8), które stanowią podsumowanie diagnozy społecznej Gminy w odniesieniu do polityki społecznej. Zidentyfikowane zostały wyzwania, potrzeby i możliwości, które odnoszą się do:

1. zagadnień wpisujących się w podstawowy zakres zadań dotyczący przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z różnych przyczyn oraz wspieraniu i rozwoju integracji społecznej,
2. profilaktyki problemów społecznych,
3. profesjonalizacji systemu wsparcia w wymiarze kadrowym, organizacyjnym i infrastrukturalnym oraz budowania świadomości społecznej nt. jego znaczenia i roli dla jakości życia lokalnej społeczności.

02

CZĘŚĆ 2 - CO CHCEMY OSIĄGNAĆ?

Co chcemy osiągnąć?

Kontekst

Złożoność problematyki przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wymaga kompleksowego podejścia uwzględniającego wskazane w Strategii Polityki Społecznej dla Wielkopolski do 2030 roku pięć obszarów:

- » usługi społeczne – rozumiane jako udzielane formy wsparcia;
- » infrastruktura społeczna – dotyczy zarówno samych instytucji świadczących wsparcie, jak i elementów infrastruktury składających się na wsparcie (budynki i trasy bez barier architektonicznych, miejsca integracji społecznej itp.);
- » aktywność społeczna i obywatelska – polega na wspieraniu i rozwijaniu potencjału kadr działających w ramach zinstytucjonalizowanego wsparcia, a także osób i organizacji, których potencjał do podejmowania oddolnych działań z zakresu polityki i integracji społecznej nie jest w pełni wykorzystany;
- » włączenie społeczne – składają się na ten obszar wszystkie działania, które umożliwiają osobom wykluczonym możliwie szeroki udział w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym. Prowadzą one do zwiększania roli pracy socjalnej, bardziej skutecznego przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz zwiększania wrażliwości na problemy społeczne;
- » koordynacja polityki społecznej – odnosi się przede wszystkim do skutecznej, wydajnej, zoptymalizowanej współpracy instytucji, podmiotów gospodarczych i organizacji działających na terenie naszej Gminy. Ponadto, istotnym warunkiem skutecznej pomocy jest przekazywanie informacji i wsparcie w skontaktowaniu się z instytucjami i organizacjami działającymi poza Gminą, które świadczą pomoc w zakresie potrzeb, które nie mogą być zaspokojone przy użyciu zasobów Gminy Czerwonak. Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest zacieśnianie zarówno współpracy międzyinstytucjonalnej poza Gminą poprzez angażowanie się w działania z zakresu sieciowania, dzielenia się wiedzą, modelami, zasobami materialnymi i niematerialnymi, niezbędnymi do realizacji wysokiej jakości wsparcia.

Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak wpisuje się zatem w założenia Strategii Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku. Ponadto jest dokumentem ujmującym zagadnienia polityki społecznej w sposób holistyczny, nie tylko w odniesieniu do jej beneficjentów, odbiorców i realizatorów, ale także poprzez prowadzenie działań profilaktycznych (zob. Cel strategiczny 2) i usprawnienie systemu wsparcia z zakresu polityki społecznej (zob. Cel strategiczny 3).

Misja i wizja

Misja – co to jest?

Misja wskazuje cele i wartości przyjmowane przez realizujących strategię. Misja jako element zarządzania operacyjnego pokazuje rolę samorządu i jego jednostek w urzeczywistnianiu wizji. Misja jest tu rozumiana jako manifest najważniejszych celów, powód istnienia jednostki samorządu terytorialnego w zakresie polityki społecznej, wartości i aspiracje jej władz oraz rolę lokalnej społeczności w jej rozwijaniu. Misja swoją treścią eksponuje walory odróżniające gminę w wymiarze lokalnym i regionalnym. Wyznacza kierunek wzrostu, dążeń władz, administracji i społeczności w zakresie polityki społecznej.

Wizja – co to jest?

Wizja jest to wyrażona słownie, mentalna wizualizacja pożądanego stanu gminy w zakresie polityki społecznej, do którego władze, urzędnicy oraz lokalna społeczność będą dążyć. Dobra wizja jest ambitna, ale realna, zwięzła, czasami wzniosła, bo ma swoim brzmieniem motywować otoczenie.

Misja Gminy Czerwonak w zakresie polityki społecznej

Gmina Czerwonak stwarza wszystkim mieszkańcom możliwości rozwoju i podnoszenia poziomu życia, wzmacnia i wspiera rodziny, skutecznie przeciwdziała zjawisku wykluczenia społecznego poprzez stałą profesjonalizację systemu wsparcia społecznego i integrację podmiotów i osób działających w sferze gminnej polityki społecznej.

Wizja Gminy Czerwonak w zakresie polityki społecznej

Gmina Czerwonak to gmina równych szans dla wszystkich mieszkańców, wdrażająca innowacje społeczne na rzecz mieszkańców, atrakcyjne miejsce do życia w poczuciu bezpieczeństwa i wspólnoty, w którym prowadzona jest zintegrowana polityka społeczna, oparta na silnych instytucjach, organizacjach pozarządowych i aktywności mieszkańców na polu społecznym.

Cele strategiczne

Cel strategiczny 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu to jeden z podstawowych celów polityki społecznej. Ze względu na złożoność tego celu jest on również największym wyzwaniem dla instytucji, organizacji i osób, które podejmują działania w tym zakresie. Skuteczna realizacja założeń polityki społecznej wymaga rozeznania w potrzebach i warunkach lokalnych, które nie są znane organom działającym w skali powiatu, województwa czy państwa.

Ostatnie lata przyczyniły się do gwałtownych zmian społecznych, technologicznych, w tym szczególnie w zakresie w obszarze dostępności i wykorzystania środków komunikacji społecznej. W przypadku wielu grup społecznych zmiany te otwierają nowe możliwości i szanse rozwoju. W przypadku innych – generują nieznane wcześniej zagrożenia i ryzyka w zakresie pełnego wykorzystania potencjału społeczności i adaptacji zróżnicowanych grup społecznych do tzw. „nowej rzeczywistości”.

Przyjęte dla tego celu strategicznego inicjatywy strategiczne zostały określone na podstawie diagnozy problemów społecznych i wyzwań prowadzenia polityki społecznej w Gminie Czerwonak i koncentrują się na następujących często przenikających się w praktyce życia społecznego grupach i zbiorowościach:

- » rodzina, w tym zarówno rodziny biologiczne, adopcyjne, jak i zastępcze z uwzględnieniem podziału na rodziców/opiekunów i dzieci;
- » osoby niesamodzielne i ich opiekunowie – do nich zaliczamy dzieci i dorosłych z niepełnosprawnością prawną i biologiczną, osoby przewlekłe psychicznie i

somatycznie chorujące oraz nieformalnych opiekunów tych osób;

- » osoby i rodziny o wysokim ryzyku socjalnym – należą do nich osoby ubogie, bezrobotne, uzależnione, w kryzysie bezdomności, opuszczające zakłady karne, osoby z doświadczeniem migracyjnym i inne grupy dotknięte ryzykiem ubóstwa;
- » pracownicy systemu pomocy społecznej i innych instytucji i organizacji zaangażowanych w realizację polityki społecznej oraz działania na rzecz pomocy i integracji społecznej.

Inicjatywy strategiczne dla Celu 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Inicjatywa 1: Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów poprzez opiekę wytchnieniową

Celem inicjatywy jest zapewnienie dostępu do usługi (a docelowo miejsca na terenie Gminy Czerwonak), którą będzie zapewnienie profesjonalnej opieki nad osobami niesamodzielnymi (w tym dziećmi i dorosłymi z niepełnosprawnościami, chorobami psychicznymi i somatycznymi), podczas której rodzic/opiekun dziecka/osoby z niepełnosprawnościami może nie tylko realizować inne istotne zadania osobiste, czy zawodowe, ale również zregenerować się lub poddać terapii. Ta grupa narażona jest w szczególności na doświadczanie syndromu wypalenia opiekuńczego i należy zaoferować jej wsparcie w formie szkoleń z zakresu opieki, radzenia sobie z negatywnymi emocjami, wsparcia psychologicznego.

Inicjatywa 2: Rozwój inicjatyw na rzecz integracji i wsparcia

W obliczu wyzwań, jakich wymaga opieka nad osobami niesamodzielnymi z powodu niepełnosprawności lub chorób psychicznych czy somatycznych, w tym szczególnie dziećmi rodzicom/opiekunom w toku wykonywania codziennych, niezbędnych obowiązków brakuje często czasu i możliwości podejmowania działań z zakresu integracji społecznej w szerszym zakresie niż np. udział w turnusach rehabilitacyjnych. Celem inicjatywy jest rozwój oferty wsparcia w zakresie integracji społecznej. Miejszem realizacji oferty mogą być świetlice, ośrodki kultury, szkoły, ośrodek sportu i rekreacji itp. Oferta powinna być kierowana do wszystkich trzech kategorii tj. dzieci i dorosłych niesamodzielnych, ich opiekunów i rodzeństwa. Dzięki realizacji tej oferty zostanie osiągnięty również inny istotny cel, jakim jest integracja społeczna, nie tylko w ramach osób doświadczających ograniczeń w życiu społecznym wynikających z niesamodzielnności własnej, podopiecznych czy rodzeństwa.

Inicjatywa 3: Mieszkania do treningu relacji i kompetencji społecznych¹

Celem inicjatywy jest utworzenie miejsca, które będzie przestrzenią zaaranżowaną i wyposażoną jak mieszkanie, którego celem będzie trening zachowań akceptowalnych społecznie. W założeniu takie miejsce pełniłoby funkcję specyficznej przestrzeni szkoleniowej, warsztatowej, w której treningi mogłyby odbywać osoby i rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym z powodu przemocy, niepełnosprawności, przeżywanych trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, niskiego poziomu kompetencji cyfrowych. Inicjatywa zakłada opracowanie harmonogramu wsparcia w sposób uwzględniający różne przyczyny wykluczenia, np. w jednym

¹ Celem inicjatywy nie jest utworzenie mieszkań chronionych treningowych w rozumieniu art. 53 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej czy mieszkań wspomaganych w rozumieniu dokumentu: „Wtyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020”.

okresie wsparcie koncentrowałoby się na osobach i rodzinach doświadczających przemocy, a w innym dotkniętych problemami uzależnień, a w kolejnym skupiałby się na problematyce osób i rodzin osób z niepełnosprawnościami.

Inicjatywa 4: Pracownicy socjalni i asystenci rodzin facylitatorami pozytywnych zmian

Celem inicjatywy jest realizacja działań na rzecz poszerzenia potencjału zasobów kadrowych GOPS. Działania przede wszystkim będą zmierzać do wygospodarowania lub pozyskania środków na zatrudnienie dodatkowych pracowników socjalnych i asystentów rodziny, jak i realizację działań na rzecz doskonalenia ich kompetencji i ograniczania ryzyka wystąpienia wypalenia zawodowego. Pracownicy socjalni i asystenci rodzin wspierają rodziny, które z różnych powodów nie są w stanie samodzielnie pełnić prawidłowo funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec własnych dzieci. Poprzez swoje działania kształtują kompetencje rodziców w zakresie prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o zdrowie oraz prawidłowego funkcjonowania społecznego. Podejmują też działania, których celem jest przeciwdziałanie sytuacjom mogącym doprowadzić do konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Praca tych osób jest istotna nie tylko w przypadku pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi, których wspieranie jest procesem długotrwałym i złożonym. Jest istotna również na etapie profilaktyki wykluczenia społecznego.

Inicjatywa 5: Sprawdzone rozwiązania, czyli Organizowanie Społeczności Lokalnej

Metoda środowiskowej pracy socjalnej (organizowania społeczności lokalnej, OSL) jest rozwiązaniem systemowym dopracowanym, przystosowanym do polskich warunków i sprawdzonym w praktyce, służącym upowszechnianiu podejścia środowiskowego w pracy socjalnej. Jest to metoda, którą zastosowaliśmy z pozytywnym skutkiem również na terenie naszej Gminy. W ramach tej inicjatywy strategicznej chcemy ponownie zastosować tę metodę na terenie naszej gminy. OSL jest adresowany do społeczności zagrożonych wykluczeniem społecznym. OSL można traktować jako kwalifikowaną, zintegrowaną usługę społeczną o charakterze środowiskowym, składającą się z wielu sekwencyjnych działań prospołecznych o określonych, mierzalnych parametrach, a równocześnie przystosowanych do lokalnych uwarunkowań.

Cele strategiczne

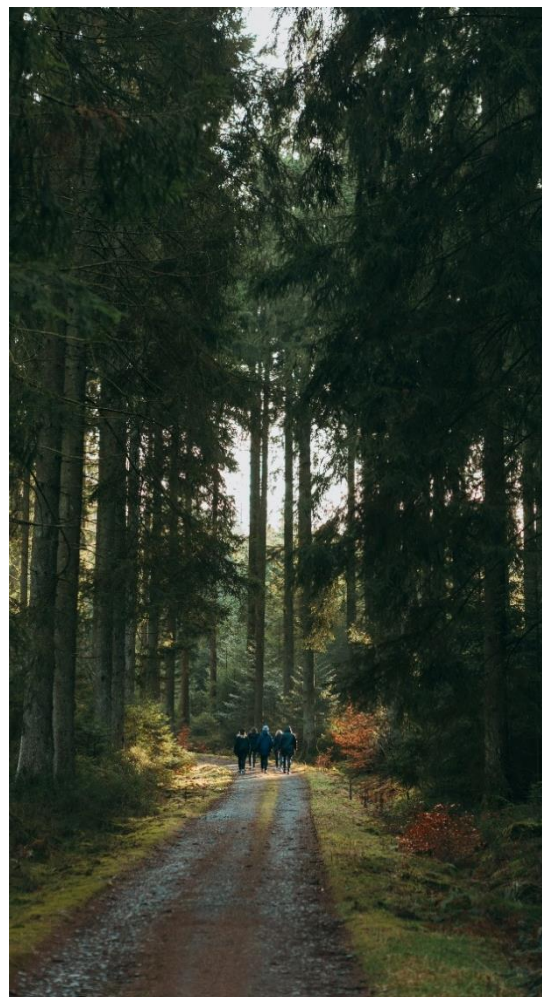
Cel strategiczny 2: Profilaktyka problemów społecznych

„Lepiej zapobiegać, niż leczyć” – to nie tylko fragment przysięgi Hipokratesa, który był prekursorem profilaktyki zdrowotnej przeszło 2400 lat temu, ale także udokumentowana analizami statystycznymi prawda. To podejście sprawdza się także w obszarze polityki społecznej. Profilaktyka to świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne, mające na celu zapobieganie różnorodnym problemom zanim one wystąpią. Dlatego w ramach strategii chcemy podjąć działania, które pozwolą w średnim i długim okresie zmniejszyć skalę problemów społecznych w naszej Gminie. Biorąc pod uwagę rosnącą każdego roku skalę problemów społecznych musimy uniknąć sytuacji, w której nasz gminny system pomocy społecznej przestanie być wydolny.

Realizacja tego celu z jednej strony obejmować będzie wzmocnienie działań diagnostycznych i analitycznych po to, aby bardziej efektywnie kierować i używać ograniczone zasoby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z drugiej strony będziemy podejmować działania profilaktyczne w takim formacie i tam gdzie mogą one odnieść najlepszy skutek.

Chcemy, aby realizacja inicjatyw zawartych w Celu strategicznym 2 prowadziła w średnim i długim okresie do zmniejszenia najbardziej kosztownych społecznie i finansowo problemów, z którymi mierzymy się realizując założenia gminnej polityki społecznej. Będzie to możliwe także dzięki inicjatywom realizowanym w ramach Celu strategicznego 3: Profesjonalizacja systemu

wsparcia w zakresie pomocy społecznej. Inicjatywy w ramach Celu strategicznego 2 będą też pośrednio wpływały na osiągnięcie Celu strategicznego 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu.

Inicjatywy strategiczne dla Celu 2: Profilaktyka problemów społecznych

Inicjatywa 6: Dostosowanie programów profilaktycznych do aktualnych potrzeb społecznych oraz odpowiadających na ofertę konkursową

Celem tej Inicjatywy jest diagnoza nowych zjawisk, a w kolejnym kroku weryfikacja i korekta obecnych programów profilaktycznych (lub innych obszarów jeśli taka będzie potrzeba!) w celu lepszego dostosowania ich do bieżących potrzeb. Chcemy, aby działania diagnostyczne i analityczne były prowadzone w sposób ciągły i były koordynowane pomiędzy różnymi podmiotami zaangażowanymi w realizację polityki społecznej. Wnikliwe rozpoznanie gwarantuje lepszą efektywność podejmowanych działań.

Inicjatywa 7: Profilaktyka uniwersalna

Do tej pory bardzo duży nacisk w działaniach profilaktycznych był położony na profilaktykę ukierunkowaną na określoną problematykę, np. zdrowotną, przemocową, uzależnień. Uważamy, że jako uzupełnienie tych działań powinniśmy podjąć profilaktykę skierowaną do ogółu mieszkańców Gminy. Dzięki temu nasz system profilaktyki okaże się bardziej szczelny i zwiększy szanse dotarcia do osób / rodzin, które nie są identyfikowane jako problematyczne, lub nie należą do grup ryzyka. Takie podejście poprawi także recepcję działań profilaktycznych przez osoby z grup ryzyka, które unikną stygmatyzacji związanej z uczestnictwem w profilaktyce ukierunkowanej. Dotyczy to zwłaszcza dzieci i młodzieży.

Inicjatywa 8: Poszerzenie dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia

Dostęp do informacji o możliwości uzyskania wsparcia ma dwa istotne ograniczenia. Jednym jest ograniczenie mentalne (psychologiczna bariera wstydu) osób potrzebujących tego wsparcia – jak znaleźć i skorzystać z pomocy tak, by inni o tym nie wiedzieli. Drugim ograniczeniem jest jakość wsparcia oferowanego przez różne instytucje, firmy, osoby. Dlatego chcemy stworzyć mapę pomocy społecznej, która będzie niwelowała oba te ograniczenia.

Cele strategiczne

Cel strategiczny 3: Profesjonalizacja systemu wsparcia

Mamy świadomość, że nie wystarczy jasno i precyzyjnie określić cele i inicjatywy do wykonania w zakresie polityki społecznej, aby skutecznie ją realizować. Potrzebna jest do tego sprawna organizacja i system tworzący warunki do ich realizacji. Jest to szczególnie ważne biorąc pod uwagę fakt, że polityka społeczna w naszej Gminie realizowana jest nie tylko przez Gminny Ośrodek Polityki Społecznej, ale przez szereg podmiotów, instytucji, a nawet osób. Część z tych podmiotów to jednostki publiczne, takie jak np. Urząd Gminy Czerwonak, Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Czerwonaku, czy Centrum Rozwoju Kultury Fizycznej AKWEN. Inne nie podlegają instytucjom publicznym, choć pozostają kluczowymi elementami realizacji polityki społecznej w Gminie. Są to liczne stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, a nawet nieformalne grupy.

Z tych względów Cel strategiczny 3 obejmuje wzmocnienie i profesjonalizację całego systemu wsparcia w zakresie polityki społecznej. Taka profesjonalizacja jest konieczna dla skutecznej realizacji dwóch pozostałych celów strategicznych, tj. Celu strategicznego 1: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i Celu strategicznego 2: Profilaktyka problemów społecznych.

Realizacja tego celu z jednej strony obejmować będzie wzmocnienie kompetencji i umiejętności poszczególnych osób pracujących w systemie, a z drugiej wymianę informacji, danych pomiędzy elementami systemu.

Realizacja inicjatyw zawartych w Celu strategicznym 3 prowadzić będzie do tworzenia w Gminie zintegrowanego systemu polityki społecznej.

Inicjatywy strategiczne dla Celu 3: Profesjonalizacja systemu wsparcia

Inicjatywa 9: Wzmocnienie kompetencji, umiejętności osób pracujących w systemie

Celem tej inicjatywy jest wzmocnienie kompetencji kadr pracujących w systemie pomocy społecznej w Gminie. Działania w ramach tej inicjatywy obejmują zarówno podniesienie poziomu kompetencji technicznych pracowników systemu, jak i pogłębienie umiejętności miękkich. Ważnym elementem tej inicjatyw jest również podjęcie działań mających na celu zapewnienie niezbędnego wsparcia dla pracowników systemu, w wymiarze wsparcia eksperckiego, ale też psychologicznego.

Inicjatywa 10: Ułatwienie korzystania z oferty systemu dla osób o niskim poziomie kompetencji cyfrowych

Celem tej inicjatywy jest umożliwienie osobom pozbawionym dostępu do Internetu i/lub niedysponującym kompetencjami cyfrowymi zapoznania się i skorzystania z oferty systemu wsparcia w zakresie pomocy społecznej w Gminie. Działania obejmują stworzenie oferty wsparcia dla takich osób, zarówno w wymiarze infrastruktury i narzędzi, jak i bezpośredniej pomocy w obsłudze elementów systemu dostępnych online.

Inicjatywa 11: Koordynacja działań z obszaru polityki społecznej

Celem tej inicjatywy jest zapewnienie przejrzystego i klarownego dla odbiorców podziału zadań i odpowiedzialności w ramach systemu. W ramach inicjatywy podejmowane będą również działania, które umożliwią osobom pracującym w systemie łatwiejszą identyfikację obszarów specjalizacji poszczególnych organizacji, jednostek, osób składających się na system.

Inicjatywa 12: Budowanie pozytywnego wizerunku osób pracujących w systemie i całego systemu

Celem tej inicjatywy jest zmiana wizerunku osób pracujących w systemie i samego systemu w kierunku sprawnego, skutecznego i przyjaznego dla klientów mechanizmu wsparcia w obszarze pomocy społecznej. Działania w ramach tej inicjatywy mają służyć również zachęceniu potencjalnych klientów do skorzystania z oferty systemu.

03

CZĘŚĆ 3 - JAK TO ZROBIMY?

Wdrażanie

Filozofia wdrażania

Precyzyjnie zdefiniowane cele i inicjatywy strategiczne to warunek konieczny, ale niewystarczających dla skutecznego wdrażania, realizacji każdej strategii. Istotną rolę odgrywa również gotowość danej organizacji (w naszym przypadku kilku powiązanych organizacji, w tym przede wszystkim GOPS i Urzędu Gminy) do elastycznego reagowania na zmiany w otoczeniu. Podejście do opracowania i wdrażania strategii, które zastosowaliśmy jest tożsame z tym wykorzystanym przy opracowaniu strategii Gminy Czerwonak. Podejście to opiera się na założeniu, że strategia jest w mniejszym stopniu szczegółowym planem, a raczej generalnym kierunkiem działań wraz z kluczowymi dla jego utrzymania inicjatywami do realizacji. Dzięki temu możliwe jest bardziej skuteczne i szybsze reagowanie na dynamikę zmian wewnątrz i w otoczeniu, które wpływają na możliwości realizacji założeń strategicznych w zakresie polityki społecznej. Wydarzenia towarzyszące procesowi opracowania tej strategii - pandemia wirusa SARS-CoV-2 i jej konsekwencje, pokazują dobitnie jak trudno jest precyzyjnie przewidzieć zmiany w otoczeniu, w którym będziemy dążyć do osiągnięcia założonych celów w najbliższych latach.

Traktowanie zmiany jako stałego warunku realizacji polityki społecznej, wymaga od instytucji i organizacji odpowiedzialnych za wdrażanie strategii ewolucji w kierunku tzw. „zwinnej organizacji”. W takim przypadku zmiana priorytetów zapisanych w strategii wynikająca z istotnych zmian w bliskim i dalszym otoczeniu nie prowadzi do zahamowania działań czy ich chaotycznego charakteru ograniczonego do reakcji ad hoc.

Wdrażanie

Narzędzia i techniki

Przyjęta filozofia wdrażania wymaga jednak „trzymania ręki na pulsie”, czyli aktywnego monitoringu sygnałów i trendów płynących z otoczenia zewnętrznego, a także uważnego wsłuchiwania się w oczekiwania członków naszej społeczności, szczególnie tych najbardziej potrzebujących i tych, którzy im pomagają. W praktyce służyć temu będą narzędzia i techniki opisane poniżej.

1 . Cykliczne badanie wśród odbiorców pomocy społecznej oraz interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych systemu polityki społecznej w Gminie

Prowadzenie badań społecznych na reprezentatywnej próbie mieszkańców Gminy to zadanie kosztowne i czasochłonne. Sprawdzone praktyki największe firmy badawczych i konsultingowych dotyczące liczebności uczestników badań pokazują, że dla dobrego zrozumienia potrzeb interesariuszy działań kryterium reprezentatywności nie ma kluczowego charakteru, zwłaszcza jeśli badania są prowadzone w sposób regularny. Dlatego planujemy stosowanie hybrydowego podejścia, które zakłada: 1) wykorzystanie ilościowych technik badań społecznych prowadzonych dwa razy w roku na próbie celowej (np. beneficjenci i pracownicy instytucji i podmiotów pomocy społecznej) oraz 2) zastosowanie jakościowych technik diagnostycznych i generatywnych poprzez realizację warsztatów diagnostyczno-generatywnych (WDG) raz w roku. Dzięki temu będziemy mieć możliwość szybkiego rozpoznania najważniejszych potrzeb, oczekiwań i problemów interesariuszy polityki społecznej naszej Gminy.

2 . Service design - prototypowanie i testowanie

Działania podejmowane na potrzeby realizacji zadań z zakresu polityki społecznej oraz wpisujące się w cele strategiczne mają przede wszystkim charakter usługowy. Niektóre z opracowanych inicjatyw strategicznych mają charakter innowacyjny w wymiarze społecznym, inne stanowią rozwinięcie obecnie już prowadzonych działań, a jeszcze inne opierają się na działaniach, które były już stosowane, ale wymagają modyfikacji z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań ich odbiorców, a także stanu otoczenia społeczno-gospodarczego w Gminie. Dlatego, aby zmniejszyć ryzyka związane z zaangażowaniem organizacyjnym, kadrowym, czasowym i finansowym realizowanych inicjatyw, propozycje nowych rozwiązań i działań będą bazowały na precyzyjnym określeniu:

- » zmian w otoczeniu społeczno-gospodarczym Gminy, a szczególnie instytucji pomocy społecznej,
- » potrzeb i oczekiwań wyrażanych przez świadczeniobiorców i świadczeniodawców systemu pomocy społecznej w Gminie.

Oznacza to, że w przypadku różnych obszarów realizacji zadań naszej Gminy, w tym tych wpisujących się w politykę społeczną, będziemy stopniowo wdrażali podejście zaczerpnięte z metodyki service design, zakładającej m.in. prototypowanie i testowanie rozwiązań. W praktyce może to na przykład oznaczać wdrożenie danego rozwiązania na ograniczonym obszarze, w ograniczonym czasie lub skierowanie go do określonych grup i zbiorowości, aby ocenić skuteczność danego działania i zebrać informacje konieczne do dopracowania i przygotowania jego wersji końcowej.

Wdrażanie

Monitorowanie wdrażania strategii

Monitorowanie wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych odbywać się będzie na dwóch poziomach:

Poziom 1: monitorowania całościowego wdrożenia strategii;

Poziom 2: monitorowania wdrożenia poszczególnych inicjatyw strategicznych.

Poziom 1: Monitorowanie całościowego wdrożenia strategii

Celem monitorowania na poziomie pierwszym jest nadzór nad całkowitą realizacją strategii. Monitorowanie na tym poziomie jest realizowane przez właściciela inicjatyw (np. kierownictwo GOPS).

Procedura

Raz w roku organizowane spotkania właściciela inicjatyw z kierownikami inicjatyw, w trakcie których raportowane są postępy w realizacji inicjatyw i podejmowane wynikające z tego decyzje leżące w kompetencji właściciela, np. w zakresie:

- » Ocena uzyskanych korzyści;
- » Zatrzymanie prac jeśli nie przyczyniają się do osiągnięcia celów strategicznych;
- » Zatrzymanie prac w razie ponoszenia nadmiernych kosztów lub przydzielenie dodatkowych zasobów finansowych;
- » Zmiany w inicjatywie;
- » Rozstrzygnięcie konfliktów, niemożliwych do rozstrzygnięcia na niższych szczeblach struktury projektu.

Zakres kontroli (raportowania dla każdej inicjatywy)

- » Postępy w realizacji (w rozumieniu wykonania zgodnego z założeniami)
- » Budżet;
- » Harmonogram;
- » Zasoby;
- » Ryzyka.

Narzędzia kontroli

Aby zapewnić efektywność procesu kontroli wykorzystywane są odpowiednie narzędzia:

- » Karta inicjatywy;
- » Raport z postępu prac;
- » Rejestr ryzyk;
- » Rejestr zmian.

Wdrażanie

Monitorowanie wdrażania strategii

Monitorowanie wdrażania strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie odbywać się będzie na 2 poziomach:

Poziom 1: monitorowania całościowego wdrożenia strategii;

Poziom 2: monitorowania wdrożenia poszczególnych inicjatyw strategicznych.

Poziom 2: Monitorowanie wdrożenia poszczególnych inicjatyw strategicznych

Monitorowanie na poziomie inicjatywy jest ciągłym działaniem prowadzonym przez kierownika inicjatywy.

Procedura

Kierownik inicjatywy monitoruje jej realizację w sposób systematyczny. W przypadku delegowania wybranych działań na członków zespołu może domagać się raportowania w uzgodnionym zakresie i interwałach czasowych. Kierownicy wraz z zespołem decydują o częstotliwości spotkań statusowych. Rekomendowane jest, aby odbywały się przynajmniej raz w miesiącu. Mogą to być krótkie spotkania statusowe – ważne jest utrzymywanie wiedzy na temat statusu inicjatywy wśród wszystkich członków zespołu.

Zakres kontroli

- » Postępy w realizacji (w rozumieniu wykonania zgodnego z założeniami)
- » Budżet;
- » Harmonogram;
- » Zasoby;
- » Ryzyka.

Koncentracja kontroli jest niezbędna na wszystkich obszarach. Zupełny brak kontroli nad którymkolwiek elementem może mieć znaczące konsekwencje w innych obszarach.

Narzędzia kontroli

Aby zapewnić efektywność procesu kontroli, wykorzystywane są odpowiednie narzędzia:

- » Kartę inicjatywy;
- » Raport z postępu prac;
- » Rejestr ryzyk;
- » Rejestr zmian.

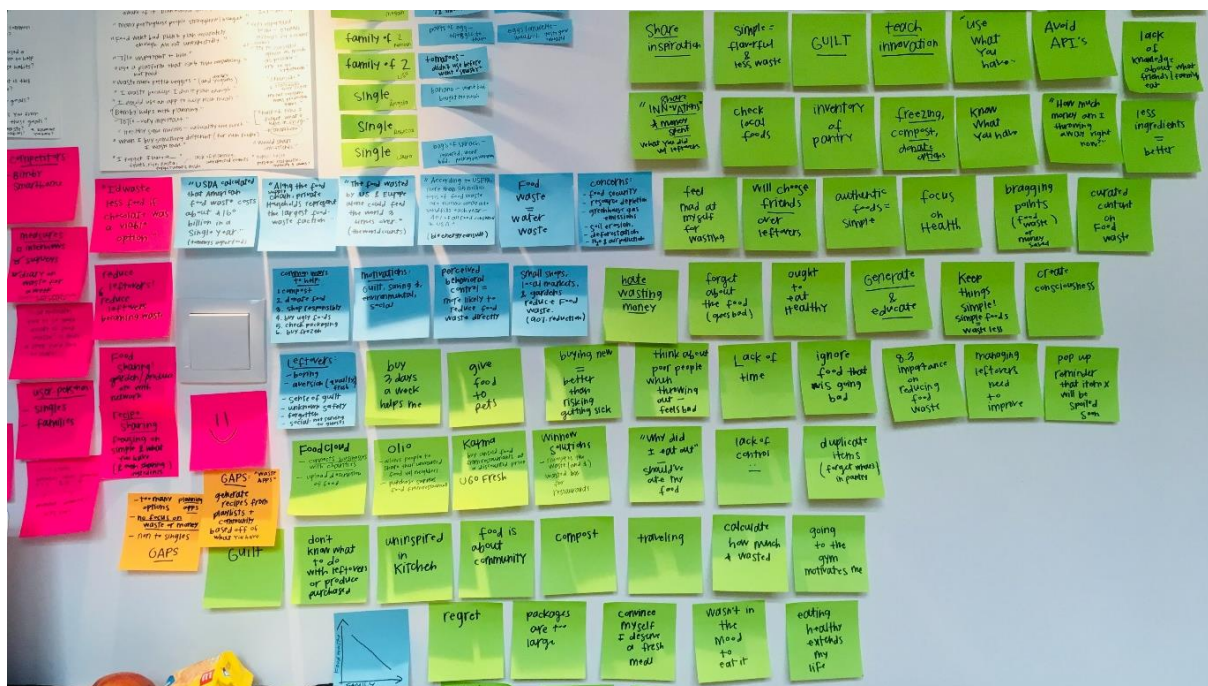
Wdrażanie

Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie i monitorowanie strategii

Jednym ze sposobów prowadzenia przedsięwzięć (nie tylko gospodarczych), zmierzających do wygenerowania oczekiwanego efektu, w ramach określonego czasu, budżetu, z odpowiednią strukturą organizacyjną, rolami i zakresami odpowiedzialności jest formuła projektowa. Znajdujemy tu wskazanie konieczności wprowadzenia odpowiedniej organizacji zespołu projektowego. W projektach mniejszych, niewymagających licznej obsady kadrowej, warto dążyć do maksymalnego uproszczenia struktury organizacyjnej, a więc stworzenia tylko ról koniecznych: właściciel (tzw. sponsor) projektu, kierownik projektu, zespół projektowy.

Ze względu na niedużą skalę organizacji jaką jest GOPS, prostą strukturę organizacyjną i stosunkowo małe skomplikowanie zdefiniowanych inicjatyw (tu traktowanych jak projekty) zastosowane zostało maksymalne uproszczenie struktur do zarządzania ich wdrożeniem: właściciel inicjatywy, kierownik inicjatywy, zespół.

Biorąc pod uwagę dotychczasową praktykę realizowania zadań z zakresu pomocy społecznej w Gminie kluczowa rola we wdrażaniu strategii (wdrażaniu inicjatyw strategicznych) przypada kierownictwu GOPS oraz kierownictwu Urzędu Gminy, które pełnią rolę właścicieli inicjatyw.

Wdrażanie

Właściciele inicjatyw i kierownicy inicjatyw

Właściciel inicjatywy

Właściciel inicjatywy określa potrzebę leżącą u podstaw rozpoczęcia przedsięwzięcia (cel do osiągnięcia), jest fundatorem – osobą finansującą prace, on też jest najważniejszym beneficjentem uzyskanych korzyści. Właścicielem powinna być osoba stojąca wysoko w hierarchii organizacyjnej. Zwykle jest to członek kierownictwa jednostki lub jego bezpośredni przedstawiciel.

Na początku projektu do Właściciela należą następujące zadania:

- » Sformułowanie zadań inicjatywy i uzasadnienia;
- » Wyznaczenie budżetu;
- » Ogólne ustalenie głównych produktów;
- » Mianowanie kierownika inicjatywy i członków zespołu.

W trakcie realizacji inicjatywy Właściciel ma cztery zadania:

1. Monitorowanie realizacji;
2. Odebranie wyników, ocena uzyskanych korzyści;
3. Decydowanie w kluczowych momentach realizacji inicjatywy, np. zatrzymanie prac w razie ponoszenia nadmiernych kosztów lub przydzielenie dodatkowych zasobów;
4. Zajmowanie pozycji mediatora we wszystkich ważnych konfliktach, niemożliwych do rozstrzygnięcia na niższych szczeblach struktury projektu.

Kierownik inicjatywy

Kierownikiem inicjatywy jest osoba, której przekazano uprawnienia i odpowiedzialność w celu zarządzania inicjatywą. Główne obszary jego pracy i odpowiedzialności to:

- » Planowanie i organizacja prac, aktualizacja planów w trakcie prac;
- » Operacyjne zarządzanie, podejmowanie wszelkich niezbędnych działań korekcyjnych;
- » Kierowanie zespołem (wyznaczanie prac, obsada stanowisk, rozliczanie rezultatów);
- » Zarządzanie zmianami;
- » Raportowanie stanu i postępu realizacji;
- » Reprezentowanie inicjatywy na zewnątrz (np. wobec interesariuszy).

Wdrażanie

Spójność Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze Strategią rozwoju gminy Czerwonak

W roku 2021 Gmina Czerwonak przyjęła nową strategię rozwoju na lata 2021-2025. Dokument ten zawiera 6 celów strategicznych, wyznaczających kierunki działania Gminy w najbliższych latach. Do tych celów należą:

- » Cel strategiczny 1: Poprawa jakości infrastruktury i usług dla mieszkańców
- » Cel strategiczny 2: Rozwój turystyki, rekreacji, sportu, oferty czasu wolnego
- » Cel strategiczny 3: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego
- » Cel strategiczny 4: Stworzenie warunków do rozwoju lokalnej gospodarki
- » Cel strategiczny 5: Poprawa poziomu zdrowia mieszkańców
- » Cel strategiczny 6: Wsparcie nowoczesnej edukacji w Gminie

Podobnie jak w przypadku Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych strategia rozwoju Gminy zawiera inicjatywy strategiczne, które zawierają zestawy konkretnych działań do wykonania.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem szczegółowym wobec Strategii rozwoju gminy Czerwonak na lata 2021-2025. Oznacza to, że nasz strategia wpisuje się w strategię gminną i wspiera jej realizację podążając za wymogiem komplementarności działań podejmowanych na różnych poziomach zarządzania.

Tabela na kolejnej stronie prezentuje w sposób szczegółowy jak nasza strategia wspiera realizację celów strategicznych i inicjatyw strategicznych Strategii rozwoju gminy Czerwonak na lata 2021-2025.

Spójność ze Strategią rozwoju gminy Czerwonak

Strategia rozwoju gminy Czerwonak na lata 2021-2025		Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Cel strategiczny	Inicjatywy wspierane	Inicjatywy wspierające - sposób wsparcia przez Gminną Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Cel strategiczny 1: Poprawa jakości infrastruktury i usług dla mieszkańców	04: Rozwój infrastruktury technicznej dla mieszkańców Celem tej inicjatywy jest poprawa oferty (jakość i dostępność) infrastruktury technicznej podnoszącej jakość życia mieszkańców (drogi, chodniki, kanalizacja, oświetlenie, dostęp do szerokopasmowej sieci internetowej etc.) na terenie całej Gminy w sposób wyrównujący różnice pomiędzy różnymi obszarami Gminy.	Inicjatywa 10: Ułatwienie korzystania z oferty systemu dla osób o niskim poziomie kompetencji cyfrowych
	05: Rozwój infrastruktury i oferty dla turystyki, sportu i rekreacji Celem tej inicjatywy jest rozwinięcie zaplecza turystycznego, sportowego i rekreacyjnego rozumianego jako atrakcyjna infrastruktura sportowa i rekreacyjna na terenie Gminy i organizacja pozwalająca w atrakcyjny sposób wykorzystać tę infrastrukturę dla celów społecznych i komercyjnych.	Inicjatywa 7: Profilaktyka uniwersalna
Cel strategiczny 2: Rozwój turystyki, rekreacji, sportu, oferty czasu wolnego	07: Atrakcyjna oferta czasu wolnego dla mieszkańców Celem tej inicjatywy jest opracowanie i realizacja programu oferty kulturalnej i sportowej dla mieszkańców dostosowanej do potrzeb różnych grup oraz doprowadzenie do powstania miejsca organizacji wydarzeń gminnych (centrum, rynek, miejsce spotkań, zgromadzeń).	
	08: Wsparcie dla organizacji pozarządowych i lokalnych liderów Celem tej inicjatywy jest wsparcie organizacyjne dla organizacji pozarządowych i lokalnych liderów oraz wprowadzenie rozwiązań włączających te organizacje w życie Gminy i odpowiedzialność za jej rozwój.	Inicjatywa 9: Wzmocnienie kompetencji, umiejętności osób pracujących w systemie
Cel strategiczny 3: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego		

Spójność ze Strategią rozwoju gminy Czerwonak

Strategia rozwoju gminy Czerwonak na lata 2021-2025		Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Cel strategiczny	Inicjatywy wspierane	Inicjatywy wspierające - sposób wsparcia przez Gminną Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Cel strategiczny 5: Poprawa poziomu zdrowia mieszkańców	15: Promocja zdrowia Celem inicjatywy jest kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych mieszkańców Gminy. Zakres działań obejmuje m. in. edukację zdrowotną, promowanie aktywności fizycznej oraz organizowanie badań profilaktycznych.	Inicjatywa 1: Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów poprzez opiekę wytchnieniową Inicjatywa 2: Miejsce integracji i wsparcia Inicjatywa 3: Mieszkania do treningu relacji i kompetencji społecznych Inicjatywa 4: Asystenci rodzin facylitatorami pozytywnych zmian Inicjatywa 6: Lepsze dostosowanie programów profilaktycznych do potrzeb środowiska Inicjatywa 7: Profilaktyka uniwersalna
	16: Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodziny, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami Celem tej inicjatyw jest realizacja skutecznej i zintegrowanej polityki społecznej w postaci kompleksowego planu i zintegrowanego systemu wsparcia rodziny, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.	
Cel strategiczny 6: Wsparcie nowoczesnej edukacji w Gminie	18: Doskonalenie kompetencji kadry oświatowej Celem tej inicjatywy jest doskonalenie kompetencji kadr oświatowych zgodnie z wymogami nowoczesnej edukacji i odpowiadania na niespodziewane wymagania.	Inicjatywa 9: Wzmocnienie kompetencji, umiejętności osób pracujących w systemie Inicjatywa 7: Profilaktyka uniwersalna
	19: Rozwój pozaszkolnych form edukacji i rozwoju osobistego Celem inicjatywy jest inicjowanie i wspieranie działalności grup zainteresowań dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, w tym osób aktywnych i nieaktywnych zawodowo oraz seniorów.	

Wdrażanie

Analiza ryzyk

Ryzyko to niepewne zdarzenie lub okoliczność, która w razie wystąpienia może mieć wpływ na realizację celów strategii. W teorii zarządzania ryzyko to niepewne zdarzenie, którego wpływ na realizację celów może mieć pozytywny lub negatywny charakter. Na potrzeby niniejszej strategii koncentrujemy się na niepewnych zdarzeniach lub okolicznościach o potencjalnie negatywnym wpływie

na realizację celów strategii.

Wszystkie inicjatywy strategiczne zawierają analizy ryzyk specyficznych dla danej inicjatywy.

Jednocześnie poniżej wskazujemy również kluczowe ryzyka dla powodzenia realizacji całej Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Wdrażanie

Kluczowe ryzyka dla Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

A. Brak zaangażowania partnerów w realizację polityki społecznej

Brak zainteresowania ze strony potencjalnych partnerów społecznych projektami realizowanymi w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych może utrudnić ich realizację.

B. Utrwalające się stereotypowe postrzeganie usług oferowanych w ramach polityki społecznej

Utożsamianie polityki społecznej z pomocą społeczną kierowaną do osób w kryzysie i skoncentrowaną na wsparciu finansowym może utrudniać realizację celów Strategii, poprzez utrwalenie niechęci do korzystania ze wsparcia wśród mieszkańców Gminy.

C. Negatywne zmiany warunków gospodarczych

W wyniku niekorzystnych z punktu widzenia budżetów samorządu zmian podatkowych oraz pandemii wirusa SARS-CoV-2 może pogłębić się trudna sytuacja budżetowa samorządów, co wpłynie na możliwość realizacji celów strategicznych i inicjatyw.

D. Przedłużające się ograniczenia wynikające z pandemii wirusa SARS-CoV-2

Ograniczenia wynikające z walki z pandemią negatywnie wpływają na możliwości działania organizacji pozarządowych, społecznych i realizację działań angażujących większe grupy.

E. Brak zaangażowania urzędników i jednostek gminnych we wdrażanie strategii

Brak zaangażowania urzędników i jednostek gminnych we wdrażanie Strategii może stanowić istotną barierę do realizacji celów Strategii.

F. Niski poziom zainteresowania odbiorców działań w zakresie polityki społecznej

Przedstawiciele społeczności objętych wsparciem, ale też osoby niezagrożone wykluczeniem społecznym mogą nie chcieć angażować się w działania oferowane przez system pomocy społecznej.

G. Brak odpowiednich kadr do realizacji działań przewidzianych w strategii działań

Nowe działania przewidziane w Strategii mogą wymagać nowych kompetencji i umiejętności, którymi nie dysponują obecni pracownicy systemu pomocy społecznej

Wdrażanie

Analiza kluczowych ryzyk

W poniższej tabeli zaprezentowano analizę ryzyk przez pryzmat dwóch kryteriów:

- » wpływu ryzyka na realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
- » prawdopodobieństwa wystąpienia

Wpływ na realizację strategii	duży		A E	C D
	średni	G	F	B
	mały			
		niskie	średnie	wysokie
		Prawdopodobieństwo zaistnienia		

Wdrażanie

Sposoby zarządzania kluczowymi ryzykami

Analiza ryzyk pozwoliła wskazać kluczowe ryzyka dla procesu wdrożenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Są to te ryzyka, które mają duży wpływ na realizację strategii i średnie lub wysokie prawdopodobieństwo zaistnienia.

W konsekwencji powyższej oceny najbardziej kluczowe ryzyka i sposoby zarządzania tymi ryzykami to:

Lp.	Ryzyko	Sposoby zarządzania ryzykiem
A.	Brak zaangażowania partnerów w realizację polityki społecznej	Brak zaangażowania ze strony potencjalnych partnerów społecznych będzie musiał być zastąpiony bardziej aktywnymi działaniami GOPS, Urzędu Gminy Czerwonak.
E.	Brak zaangażowania urzędników i jednostek gminnych we wdrażanie strategii	Wdrażanie strategii zgodnie z zaproponowanym modelem, w oparciu o inicjatywy strategiczne z jasno opisanymi działaniami i zadaniami do wykonania oraz zasady monitorowania wdrażania poszczególnych inicjatyw.
C.	Negatywne zmiany warunków gospodarczych	Położenie jeszcze większego nacisku na pozyskiwanie środków zewnętrznych, głównie z programów rządowych i programów finansowanych z funduszy europejskich, skupienie się na niskokosztowych zmianach w zakresie Celu strategicznego 3: Profesjonalizacja systemu wsparcia.
D.	Przedłużające się ograniczenia wynikające z pandemii wirusa SARS-CoV-2	Opracowanie listy działań, które mogą być realizowane z zachowaniem dystansu społecznego i/lub w przestrzeni wirtualnej oraz wsparcie techniczne, sprzętowe, umożliwiające realizację części działań przewidzianych w strategii w formie zdalnej.

Wdrażanie

Ramy i źródła finansowania

GOPS prowadzi gospodarkę finansową jako jednostka budżetowa Gminy Czerwonak. Podstawą gospodarki finansowej GOPS jest plan finansowy, opracowany na podstawie uchwały budżetowej Rady Gminy i zatwierdzony przez Dyrektora GOPS. Dyrektor może zaciągać zobowiązania na realizację zadań do wysokości kwot wydatków ujętych w zatwierdzonym planie finansowym GOPS. Zadania pomocy społecznej są finansowane głównie ze środków:

1. budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych;
2. budżetu państwa na realizację i obsługę zadań zleconych.

Plan finansowy zakłada na rok 2022:

Źródła finansowania	2022 (PLN)	2022 (%)
zadania własne (budżet gminy)	6 393 467,29	50,80%
zadania zlecone (środki Wojewody Wlkp.)	5 725 435,00	45,50%
UE	465 522,54	3,70%
RAZEM	12 584 424,83	100,00%

Ograniczony charakter środków własnych samorządów jest często barierą, która wpływa na realizację zamierzonych działań. W strategii przyjęliśmy działania realne do realizacji z punktu widzenia możliwości budżetu Gminy i/lub dla których możliwe będzie pozyskanie środków zewnętrznych.

Zakładamy, że wdrażanie poszczególnych inicjatyw oparte będzie przede wszystkim o środki pochodzące z budżetu Gminy oraz środki pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych krajowych i europejskich, które mogą być wykorzystane jako uzupełnienie środków własnych samorządu, ale również jako instrument kompleksowego finansowania konkretnych działań (inicjatyw strategicznych). Dla realizacji niektórych działań niezbędny może się okazać montaż finansowy, na który składają się różne źródła finansowania.

W strategii nie przedstawiamy konkretnego wykazu dostępnych programów, z których bezpośrednio można finansować lub współfinansować realizację działań przewidzianych w strategii ze względu na:

- » trwającą pandemię wirusa SARS-CoV-2 i będący jej konsekwencją kryzys finansowy i gospodarczy, a co za tym idzie zmniejszenie wpływów do budżetu państwa i samorządów, którego na tą chwilę nie da się oszacować;
- » brak potwierdzonych danych co do ostatecznego kształtu i wartości alokacji z budżetu Unii Europejskiej dla Polski w nowym okresie programowania;
- » brak oficjalnych danych o alokacji środków i celach poszczególnych programów krajowych finansowanych ze środków unijnych w nowej perspektywie budżetowej.

Lista możliwych źródeł finansowania:

- » Środki własne Gminy,
- » Budżet państwa,
- » Budżet starostwa,
- » Fundusze UE (programy operacyjne, regionalny program operacyjny),
- » Fundusze EOG i norweskie,
- » Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- » Rządowe programy i fundusze celowe.

Powyższa lista nie wyczerpuje wszystkich możliwych źródeł finansowania dostępnych obecnie lub w przyszłości. Bieżący monitoring i analiza rynków i ryzyka pozwala elastycznie i skutecznie reagować i przyporządkowywać odpowiednie źródła finansowania do przewidzianych inicjatyw strategicznych.

Wdrażanie

Prognoza zmian w okresie objętym strategią

W okresie objętym niniejszą strategią szczególnie istotnym obszarem naszych działań pozostaje kwestia wykluczenia społecznego, a głównym wyzwaniem staje się przeciwdziałanie negatywnym skutkom tych procesów. W kręgu szczególnego zainteresowania samorządu Gminy jest rodzina, a kluczowym wyzwaniem staje się stworzenie możliwości i warunków optymalnego rozwoju i pełnego udziału w życiu społecznym i zawodowym, dostępu do infrastruktury społecznej i usług publicznych w szczególności osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej i życiowej, której nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby i możliwości.

Systematyczna analiza danych statystyczny zbieranych przez GOPS, Urząd Gminy i inne instytucje realizujące założenia polityki społecznej w naszej Gminie pozwalają na zaobserwowanie zmian ilościowych oraz pewnych tendencji w strukturze i zakresie wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Niezależnie od zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych, jak np. malejące bezrobocie, utrzymuje się stała grupa beneficjentów systemu wsparcia, wymagająca monitorowania lub interwencji socjalnej. Rozwój gospodarczy Gminy oraz wskaźniki ilustrujące podnoszenie się jakości życia w Gminie nie zawsze są zbieżne z tempem ponownej inkluzji osób wykluczonych.

Dlatego zastosujemy dwutorowe podejście. Z jednej strony będziemy starali się efektywnie walczyć z bieżącymi problemami. Z drugiej strony stawiamy na profilaktykę, aby przeciwdziałać powstawaniu obszarów problemowych. Aby te działania realizować efektywnie chcemy zwiększać

kompetencje i profesjonalizować system wsparcia w naszej Gminie.

Jaki będzie rezultat naszych działań? Realizacja strategii, poprzez wdrażanie celów i inicjatyw zaowocuje minimalizacją zdiagnozowanych negatywnych zjawisk społecznych oraz poprawą jakości życia mieszkańców. Zakładamy, że realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak na lata 2021-2025 przyniesie:

- » skuteczną diagnozę problemów społecznych i ocenę stopnia zaspokojenia zdiagnozowanych potrzeb wraz z ich monitoringiem;
- » wzrost aktywności na rzecz rozwiązywania problemów społecznych innych podmiotów niż tylko gminne jednostki pomocy społecznej oraz poprawę przepływu informacji między tymi podmiotami;
- » rozszerzenie zakresu usług dla seniorów, poprawę dostępności usług dedykowanych seniorom oraz rozwój polityki senioralnej;
- » wzmocnienie roli i pozycji osób starszych w społeczności lokalnej;
- » zwiększenie udziału osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym;
- » poprawę jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych;
- » stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu wsparcia rodzin, zapewniającego

różnorodne formy pomocy, m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju;

- » wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności lokalnej oraz zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie;
- » podniesienie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich;
- » zwiększenie poziomu świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień;
- » stworzenie dogodnych warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży;
- » poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego trybu życia;
- » zwiększenie liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia;
- » poprawę dostępu do wysokiej jakości usług społecznych dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- » podniesienie kompetencji kadr pomocy społecznej, a to oznacza wyższą jakość świadczonych usług.

Osiągnięcie prognozowanych zmian będzie możliwe jedynie przy pełnym zaangażowaniu wszystkich instytucji, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz społeczności lokalnej Gminy Czerwonak w realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025.

Grafika na kolejnej stronie prezentuje tzw. chmurę słów, przygotowaną dla prognozowanych zmian w okresie objętym strategią.

Chmura ta składa się ze słów, które w trakcie prac z interesariuszami nad strategią pojawiały się najczęściej w opisie prognozy zmian. To ile razy dane słowo pojawiło się w opisie prognozy zmian jest powiązane z rozmiarem czcionki słowa.

pomocy
podniesienie profilaktyki
mieszkańców diagnozę
aktywnych stosujących wypełniania właściwego
zmniejszenie problemów rodzicielskich funkcjonującego
świadczonych rozwiązywania dostępu życiu kształceniu
podmiotów niepełnosprawnych seniorów lokalnej
zasad systemu monitoringiem **wiedzy** uzależnień
seniorom wysokiej podmiotami **życia** jednostki rodzinie aktywności
zaspokojenia zakresu **poprawę** udziału potrzebami warunków
zjawiska senioralnej szczególnie **poszerzenie kadr**
gminne wsparcia **wzrost** skuteczną
rodzin dzieci dogodnych sprawnie młodzieży ocenę
jakość rodziny zdiagnozowanych zawodowym potrzeb
kompetencji informacji **zdrowego** rozwój przepływu
zdrowotnej rozszerzenie niepełnosprawnością **wyższą**
społecznym jakości dostępności **rozwoju**
zapewniającego **starszych usług** wzmocnienie
wszechstronnym dedykowanych świadomości
różnorodne **społecznej zwiększenie**
społeczności
społecznych

www.czerwonaK.pl

www.facebook.com/czerwonaKzobaczwiecej

Zdjęcia: Marcin Deckert, unsplash.com

Uzasadnienie

projektu uchwały Rady Gminy Czerwonak

w sprawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak na lata 2021-2025

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. W związku z tym, że poprzednia strategia zaplanowana była do 2020 r. w pełni uzasadnione jest, aby uchwalić nowy strategiczny dokument dotyczący rozwiązywania problemów społecznych.